

ΔΡΑΣΗ

Εργατοϋπαλληλικό
Κέντρο
Αθηνών

E-mail: eka@otenet.gr

Καλή χρονιά!!
Καλή χρονιά!!
Καλή χρονιά!!
Καλή χρονιά!!
Καλή χρονιά!!

Καλή χρονιά!!
Καλή χρονιά!!
Καλή χρονιά!!
Καλή χρονιά!!
Καλή χρονιά!!
Καλή χρονιά!!
Καλή χρονιά!!
Καλή χρονιά!!
Καλή χρονιά!!

Σ' ΑΥΤΟ ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ

• Μποπάλ - 18 χρόνια μετά • Το χαμένο γόητρο του «Πρεστίτζ» και όχι μόνον • Για να μην είμαστε υδροβόροι • Χημικοί βλαπτικοί παράγοντες • Ο καπνός του τσιγάρου είναι ρύπος

IN THIS ISSUE

• Bhopal - 18 years after • The lost prestige of «Prestige» substances • How to save water • Chemical hazardous • Smoking pollutes

Η ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΥΡΥΤΕΡΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΕΙΝΑΙ ΚΑΙ ΔΙΚΗ ΜΑΣ ΥΠΟΘΕΣΗ

Μποπάλ - Ινδία 18 χρόνια μετά

Ποιά αλήθεια μπορεί να ξεχάσει το Μποπάλ; Ήταν 3 Δεκεμβρίου του 1984 όταν ένα νέφος από ισοκυανιούχο μεθύλιο ξέφυγε από το εργοστάσιο φυτοφαρμάκων της περιοχής, κάλυψε την ουρανό της πόλης και την μετέτρεψε σε κολαστήριο.

Και αν ακόμη υπάρχουν κάποιοι που θα ήθελαν να περάσει στην λήθη, είναι οι συγγενείς των περίπου 15.000 θυμάτων και οι επιζήσαντες πραγματικοί μάρτυρες -από το μαρτύριο- για να τους το θυμίζουν.

Οι επιζήσαντες παραπονούνται μεταξύ άλλων για πόνους σε μόνιμη βάση, διαρκή κόπωση, στομαχικά προβλήματα, καρδιακά προβλήματα και φυματίωση. Περίπου 600.000 άτομα έχουν προσφύγει στη δικαιοσύνη ζητώντας αποζημιώσεις για τις βλάβες που έχει υποστεί η υγεία τους.

Όπως αναφέρει το Associated Press, στις 4 Δεκεμβρίου φέτος στην μαρτυρική πόλη που πλήρωσε ακριβό το τίμημα του περιβαλλοντικού και κοινωνικού «dampening», συγκεντρώθηκαν για να διαμαρτυρηθούν 5000 άτομα, οι επιζήσαντες και οι συγγενείς αυτών που χάθηκαν σε ένα από τα μεγαλύτε-

ρα βιομηχανικά ατυχήματα. Μαζί τους και 200 ακτιβιστές της Green Peace, η οποία καταγγέλλει ότι ακόμη και σήμερα από την συγκεκριμένη μονάδα συνεχίζεται η ρύπανση των νερών και του εδάφους της περιοχής.

Ο κυβερνήτης του κρατιδίου ζήτησε

από την Dow Chemicals International Co στην οποία ανήκε το εργοστάσιο να απορρυπάνει την περιοχή.

Οι διαδηλωτές ζητούσαν την έκδοση του M. Anderson, διευθυντού της μονάδας όταν συνέβη το ατύχημα για να λογοδοτήσει στην ινδική δικαιοσύνη.

Η ινδική κυβέρνηση ουδέποτε όμως ζήτησε επισήμως την έκδοσή του αφ' ενός για να μην διαταράξει τις σχέσεις της με τις ΗΠΑ -από το 1994 υπάρχει συμφωνία έκδοσης ανάμεσα στις δύο χώρες - και αφ' ετέρου για να μην αποτρέψει

άλλες πολυεθνικές να επενδύσουν στη χώρα.

Το 1989 η Union Carbide πλήρωσε στην Ινδική Κυβέρνηση \$470 εκατομμύρια δολάρια ως εξωδικαστική τακτοποίηση και τότε αυτή ήρε τις κατηγορίες και τις απαιτήσεις της έναντι της εταιρείας. Το 1991 κατόπιν πιέσεων από την πλευρά των παθόντων το Ανώτατο Ινδικό Δικαστήριο επανέφερε τις κατηγορίες χωρίς αποτέλεσμα όμως.

Αν και στα ατυχήματα αυτού του τύπου πάντα υπάρχουν αστάθμητοι παράγοντες που μπορεί να τα προκαλέσουν, εν τούτοις στην συγκεκριμένη περίπτωση ήταν αποδεδειγμένα η ανυπαρξία συντήρησης και μέτρων προστασίας που επιτάχυνε το μοιραίο.

Χιλιάδες ζωές χάθηκαν θυσία στον Μολώχ της άνευ όρων ανάπτυξης.

Χιλιάδες καταδικασμένοι εν ζωή και μαζί με αυτούς ζώα, φυτά, νερά, έδαφος, οικοσυστήματα ρυπασμένα, βυθισμένα σε μια εκκωφαντική σιωπή θανάτου.

Ας ευχηθούμε να μην επαναληφθεί μια τέτοια τραγωδία αν και τα μηνύματα δεν είναι και τόσο ενθαρρυνικά αφού στα ζητήματα του περιβάλλοντος διεθνώς, υπάρχει μία τάση έκπτωσης και υποχώρησης παρά το γεγονός ότι τα προβλήματα οξύνονται.

Το χαμένο γόητρο του «Πρεστίζ» και όχι μόνον

Το «Πρεστίζ» σκάφος ιαπωνικής κατασκευής ανήκε σε μια ελληνική εταιρεία, καταχωρημένη στη Λιβερία. Ταξίδευε με σημαία από τις Μπαχάμες, η ασφάλειά του είχε ελεγχθεί από έναν αμερικανικό οργανισμό και είχε ναυλωθεί από μια ρωσική εταιρεία με έδρα την Ελβετία. Μετέφερε πετρέλαιο από τη Λιθουανία στη Σιγκαπούρη.

Το πλοίο παρουσίασε ρήγμα στα τοιχώματά του, έγινε διαρροή στη θάλασσα (ανοικτά των ακτών της Βορειοδυτικής Ισπανίας) χιλιάδων τόνων πετρελαίου και τελικά παρά τις απεγνωσμένες προσπάθειες των σωστικών συνεργείων, βυθίστηκε με περίπου 70.000 τόνους πετρελαίου, στις δεξαμενές του.

Οι κάτοικοι της Γαλικίας παρομοιάζουν το ατύχημα με αυτό του Τσέρνομπιλ σε σχέση με την ζημιά που προκάλεσε.

Η Οικολογική καταστροφή είναι τεράστια στους πλούσιους ψαρότοπους της ΒΔ Ισπανίας. Πουλιά και ψάρια πέθαναν μαζικά.

Οι χιλιάδες ψαράδες της περιοχής καταστράφηκαν οικονομικά.

Οι οικολογικές οργανώσεις ωστόσο της Ισπανίας και τα κόμματα της αντιπολίτευσης καταγγέλλουν την ολιγωρία των τοπικών λιμενικών αρχών, οι οποίες δεν ανταποκρίθηκαν στο αίτημα του καπετάνιου του πλοίου, ο οποίος είχε αντιληφθεί το πρόβλημα και είχε ζητήσει να

το ρυμουλκίσουν. Ασχέτως του ποιος φταίει - είναι προφανές ότι φταίνε πολλοί- ανησυχία προκαλεί το γεγονός ότι σύμφωνα με τους νέους κανονισμούς μετά το 2005 θα απαγορευθεί σε γηρασμένα πλοία όπως το «Πρεστίζ» να εισέρχονται σε Ευρωπαϊκά λιμάνια.

Αυτό οδήγησε την Ισπανία και τη Γαλλία να ξεκινήσουν από μόνες τους να εφαρμόζουν τους νέους κανονισμούς για τα δικά τους λιμάνια άμεσα.

Τα τάνκερ χωρίς διπλά τοιχώματα θα απαγορευτούν το αργότερο μέχρι το 2015. Το ερώτημα που τί-

θεται είναι αν τα μέτρα αυτά θα εφαρμοσθούν και αν όταν αυτό γίνει μήπως είναι αργά.

Διότι όταν απέναντι ευρίσκονται πανίσχυρα οικονομικά συμφέροντα, που αποσκοπούν σε εύκολα και γρήγορα κέρδη,

αδιαφορώντας για το περιβάλλον και τον Άνθρωπο τότε όλοι πρέπει να ανησυχούμε.

Για το λόγο αυτό επείγει η δημιουργία νέου νομοθετικού πλαισίου, η κατασκευή από τώρα πλοίων με νέες αυστηρές τεχνικές προδιαγραφές και ο συνεχής έλεγχος των ιδιωτικών εταιρειών ελέγχου των πλοίων από ειδικό διεθνές σώμα, αν θέλουμε να προληφθούν παρόμοια νέα ατυχήματα και καταστροφές στο μέλλον.

Για να μην είμαστε υδροβόροι ΠΡΟΣΟΧΗ!!

- Κλείνουμε πάντοτε καλά τις βρύσες. Όσο ασήμαντο και αν φαίνεται 10 σταγόνες νερό το λεπτό ισοδυναμούν με 2 τόνους χαμένο νερό τον χρόνο.

- Προτιμούμε ένα (σύντομο!) ντους από το μπάνιο. Κλείνουμε τη βρύση ενώ σαπουνιζόμαστε και λουζόμαστε.

Προσοχή! ένα τυπικό ντους διαρκεί γύρω στα 8 λεπτά και καταναλώνονται περίπου 80-120 λίτρα νερού, ενώ ένα γρήγορο ντους διαρκεί 3 – 4 λεπτά και απαιτεί μόνο 40 – 60 λίτρα.

- Κλείνουμε τη βρύση ενώ βουρτσίζουμε τα δόντια μας. Μπορούμε να χρησιμοποιούμε ένα ποτήρι με νερό για το πλύσιμο των δοντιών αντί να αφήνουμε τη βρύση ανοιχτή. Με τη βρύση ανοιχτή καταναλώνουμε 10 – 20 λίτρα νερού, ενώ με προσεκτική χρήση χρειάζομαστε λιγότερο από 2 λίτρα.

- Κλείνουμε τη βρύση στη διάρκεια του Ξυρίσματος. Γεμίζουμε ένα ποτήρι με χλιαρό νερό πριν αρχίσουμε το Ξύρισμα αντί να αφήνουμε τη βρύση ανοιχτή. Με τη βρύση ανοιχτή καταναλώνονται 25 λίτρα νερού, ενώ με προσεκτική χρήση χρειαζόμαστε λιγότερο από 3 λίτρα.

- Δεν τραβάμε άσκοπα το καζανάκι. Η τουαλέτα ευθύνεται για την περισσότερη κατανάλωση νερού κατ' άτομο καθημερινά. Με κάθε τράβηγμα χάνονται 12 λίτρα νερού.

Πηγή: «Το Πάντα» WWF, T39

Χημικοί βλαπτικοί παράγοντες

Οι κίνδυνοι προέρχονται από την έκθεση των εργαζομένων στις χημικές ουσίες που χρησιμοποιούνται στην παραγωγική διαδικασία. Η είσοδός τους στον ανθρώπινο οργανισμό πραγματοποιείται δια μέσου:

- της κατάποσης
- της δερματικής επαφής
- της εισπνοής, κυρίως από την παρουσία ατμοσφαιρικών συγκεντρώσεων των χημικών ρύπων υπό τη μορφή:
 - σκόνης, ινών, καπνών, ατμών, αερίων, κολλοειδών αερίων (aerosols)

Τα κυριότερα νομοθετήματα που αφορούν στους «Χημικούς Παράγοντες» είναι:

- Ν. 61/1975 «Περί προστασίας των εργαζομένων εκ των κινδύνων των προερχομένων εκ της χρήσεως βενζολίου ή προϊόντων περιεχόντων βενζόλιο» (ΦΕΚ 132/Α/1975).
- Ν. 492/1976 «Περί κυρώσεως της ψηφισθείσης εν Γενεύη κατά το 1971 υπ' αρ. 136 Διεθνούς Συμβάσεως Εργασίας «Περί προστασίας εκ των κινδύνων δηλητηρίασεως των οφειλομένων εις το βενζόλιο» (ΦΕΚ 332/α/1976).
- Π.Δ. 1179/1980 «Περί προ-

στασίας της υγείας των εργαζομένων των εκτιθεμένων εις το Μονομερές Βινυλοχλωρίδιο» (ΦΕΚ 302/Α/1980).

- Π.Δ. 329/1983 «Ταξινόμηση, συσκευασία, και επισήμανση των επικινδύνων ουσιών σε συμμόρφωση με τις οδηγίες του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων» (ΦΕΚ 118/Α/, 140/Α/1983).

- Π.Δ. 307/1986 «Προστασία της υγείας των εργαζομένων που εκτίθενται σε ορισμένους χημικούς παράγοντες κατά τη διάρκεια της εργασίας τους» (ΦΕΚ 135/Α.1986).

- Π.Δ. 94/1987 «Προστασία των εργαζομένων που εκτίθενται στον μεταλλικό μόλυβδο και τις ενώσεις ιόντων του κατά την εργασία» (ΦΕΚ 54/Α/1987).

- Π.Δ. 70^ο/1988 «Προστασία των εργαζομένων που εκτίθενται σε αμίαντο κατά την εργασία». (ΦΕΚ 31/Α/1988).

- Π.Δ. 77/1993 «Για την προστασία των εργαζομένων από φυσικούς, χημικούς και βιολογικούς παράγοντες και τροποποίηση και συμπλήρωση του Π.Δ.307/1986 (135/Α) σε συμμόρφωση προς την οδηγία του συμβουλίου 88/642/ΕΟΚ» (ΦΕΚ 34/Α/1993).

- Π.Δ.399/1994 «Προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που συνδέονται με την έκθεση σε καρκινογόνους παράγοντες κατά την εργασία σε συμμόρφωση με την οδηγία 90/394/ΕΟΚ» (ΦΕΚ 221/Α/1994).

- Π.Δ. 17/1996 «Μέτρα για τη βελτίωση της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία σε συμμόρφωση προς τις οδηγίες 89/391/ΕΟΚ και 91/383/ΕΟΚ» (ΦΕΚ 11/Α/1996).

Ο καπνός του τσιγάρου είναι ρύπος

Ο καπνός του τσιγάρου περιέχει μεγάλο αριθμό τοξικών, καρκινογόνων και μεταλλαξογόνων χημικών ουσιών. Ανάλογα με τον αριθμό των καπνιστών και τον εξαιρετισμό των εσωτερικών χώρων, οι συγκεντρώσεις των ουσιών αυτών μπορούν να φτάσουν σε αρκετά υψηλά επίπεδα. Οι κυριότερες ουσίες που υπάρχουν στο κύριο και δευτερεύον (ή παράπλευρο) ρεύμα του καπνού είναι: μονοξειδίο του άνθρακα, οξειδία του αζώτου, πολυκυκλικοί αρωματικοί υδρογονάνθρακες, νιτρωδοαμίνες, στερεά σωματίδια (καμμένη ύλη), βενζόλιο, υδραζίνη, ακρολεινη, 2-ναφθυλαμίνη, βαρέα μέταλλα (νικέλιο, κάδμιο, αρσενικό, αντιμόνιο) και ραδιενεργά στοιχεία (ράδιο, θόριο, πολώνιο). Το παράπλευρο ρεύμα του καπνού είναι ενισχυμένο σε καρκινογόνες ουσίες λόγω της ατελούς καύσης του.

Το παθητικό κάπνισμα έχει αναγνωρισθεί με πάνα από 30 επιδημιολογικές μελέτες και αρκετές τοξικολογικές ότι μπορεί, για μακροχρόνια έκθεση να προκαλέσει αναπνευστικά προβλήματα σε ηλικιωμένους και παιδιά, αλλά και καρκίνο του πνεύμονα για άτομα που πέρασαν μεγάλο μέρος της ζωής τους με καπνιστές.

Ο καπνός του τσιγάρου του περιβάλλοντος έχει αναγνωρισθεί ως πρωτογενής παράγοντας καρκίνου του πνεύμονα και ήδη σε πολλές χώρες υπάρχουν νομοθεσίες για την απαγόρευση του καπνίσματος σε κοινόχρηστους χώρους, νοσοκομεία και σε εργασιακούς χώρους (γραφεία, διοικητικές υπηρεσίες, βιομηχανικοί χώροι με πολλούς εργαζόμενους σε κλειστό περιβάλλον, αεροπορικές πτήσεις κ.λπ.) προσφάτως δε και στη χώρα μας. Επίσης, διάφοροι εργαζόμενοι ήδη κέρδισαν δίκες για αποζημίωση από ασθένειες που ήταν αποτέλεσμα παθητικού καπνίσματος σε εργασιακούς χώρους.